

Kemikalietips Medel för kulturminnesvård, underhåll av industri och fastigheter, inne och ute.
Godkända, miljöanpassade och användarvänliga.

Klotter , ägg på mexitegel:

BPS 7102 enligt produktblad, observera dock, kallvatten, flatstråle efteråt.

Fönsterrenovering, borttagning av plastfärg på karmar:

- ES och ES-metoden till trärent på 25 minuter.

ES-metoden och ES, snickerier eller plan yta,

kalkylerad avverkningskapacitet med stora marginaler:

Varje applicering i två steg inkl. skonsam skrapning, klart för nästa åtgärd = 3 - 8 m² / timme. Notera att det oftast krävs 2 appliceringar, till viss linoljefärg, 3 appl. till trärent.

Saliv på fingret på ytan, röd lav om fingret blir knallgult = behov av BPS 7112 eller 7111, långtidsskydd upp till 10 år.

Om du ska måla ytan efter rengöringen, använd BPS 7112.

Droppa svavelsyra på ytan, om färgen fräser, blir vit, är det icke organisk produkt.

Silikatfärg är ett exempel på icke organiskt ytskydd.

Lösa upp tjära som finns på furu;

Den miljöanpassade oljelösaren BPS 7425

RENO14 som alternativ

Bitumen som ytskydd på fastighet,

AGS 25 används som en primer att användas före AGS 27 Gel på porösa ytor. Gäller det plåtytor så tar man bara AGS 27 eller 27 Gel.

Upplösning av Kalciumsulfat;

Ute ned till +5°C, ställning med sommarväv.

Vi har surt nedfall, därför ombildas kalken i tegelfogen till kalciumsulfat dvs, gips.

BPS 7300 är surt.

Förvattna gärna dagen innan.

Blanda ut BPS7300 1;3

Applicera med lågtrycksspruta.

Låt verka 15-20 minuter, ej längre.

Flatstråle 50°C nedifrån och upp.

Vad är det för typ av färg på ytan ?

Alkyd(Latex-gummi, PVC-bas)

Tvätta rent med en trasa och T-sprit. Färgar färgen av sig och blir trasan kletig, är det en Alkydfärg.

Akrylat (vattenburen s.k. plastfärg):

Tvätta rent med en trasa och T-sprit. Färgar färgen ej av sig, är det en Akrylatfärg

Det finns också lösningsmedelburen akrylat som t.ex. Styrenakrylat baserad på

Goodyears Pliolite.

Linoljefärg:

Är färgen matt och krackelerad är det troligtvis en linoljefärg.

(Falurödfärg som är en linoljefärg, löser sig också i vatten)

Plastisol PVC:

Måla på en testyta. Torkar ej färgen efter några dagar innehåller färgen mjukgörare och det är en tjockskiktsbelagd PVC-färg.

PVF2, Polyester, Akrylat

PVF2, Polyester, akrylat innehåller ej mjukgörare varför färgen enligt ovan kommer att torka

---

Hur kan man ta reda på om ommålning behövs?

Med Ritsmetoden ritsar man med en skarp kniv några rutor ca 2*2 mm. Släpper rutorna mellan ritsarna är vidhäftningen dålig och skrapning och målning behövs!

Med Tejpmetoden anbringas man en kraftig tejp på färgskiktet och drar bort. Följer färg med är vidhäftningen dålig och skrapning och målning behövs!

Olika plåtmaterial kan också lämna information om när ommålning behövs. Så t.ex. behöver förzinkad plåt ommålas om zinkskiktet är skadat, repat eller dylikt och detta oavsett om färg börjat flaga eller inte.

Vad är detta med smart färg ?

Rapport från ÅF: Smart färg sparade upp till 13,2% i energikostnad för två av Botkyrkabyggens fastigheter

Ångpanneföreningen har på uppdrag av Botkyrkabyggen genomfört energiuppföljning år 2011 – 2013 och fuktmätningar på två av Botkyrkabyggens fastigheter i Tumba (Branta backen 7-15 och 17- 29) som målats med den smarta färgen Termoskydd. ÅF-rapporten presenterar utfall i energianvändning och fukthalt före och efter byggnaderna målats. Rapporten från ÅF visar att en smart färg sparade upp till 13,2% i energikostnad för två av Botkyrkabyggens fastigheter

Jag har läst rapporten från ÅF. Har dessutom läst igenom Thermogaias hemsida.

Egentligen är ingenting nytt under solen. Ungefär samma mätvärden under samma tidsperiod får man om behandlar en fasad med en silikonimpregnering. Det tar ungefär 3 år för ytan att torka ut. Uttorkningen sker i båda fallen (silikonföreningar eller Thermogaia) genom att man skapar en mikroporositet i ytan. Det innebär att ytkapillärerna blir tunna och många. Fuktmekanikens grundregel är att vatten / fukt alltid vandrar från grova porer till fina kapillärer. Skillnaden mellan en silikonimpregnering och detta är att i det första fallet impregnerar man först och målar därefter. I det senare ligger allt i samma paket.. Jag kan tänka mig att man får exakt samma energibesparingstal med en silikonfärg.

De fantasiska vakumbehandlade lerkulorna. Min teori är att det är tvättad flygaska från kolkraftverk. Flygaska uppträder på exakt samma sätt som "lerkulorna". Tekniken att använda flygaska för att styra fuktvandring och fungera som hydrofob (vattenavvisande) är väl känd sedan åtminstone 1960-talet. Som jag inledde inte mycket nytt under solen.

Jag har inga synpunkter på färgen, känner inte till fabrikatet. Det handlar nog mest om hur skickliga säljarna är och färgen är knappast en fara för fasadmaterialet.

Slutord, allt som kan minska energiförbrukningen är i regel bra. Den minskning som finns i rapporten är stor och därför intressant. Det man ska hålla i minnet är att det finns andra typer av ytbehandling som dokumenterat är ungefär lika bra.

Test vid rengöring av grå naturstenssockel – att utvärdera rätt bearbetning.

Förvattna med kallt vatten.

Applicera BPS 7102 på provytan

Applicera BPS 7103 på den andra provytan.

Verkningstid från 15 minuter, produkten får inte torka in.

Spola av med högtrycksvatten från 70 bar, flödigt, helst minst 20 liter/ minut.

Det skall vara varmvatten dock högst 50-60°C. Kontrollera ytan. Om salter finns kvar, gör om bearbetningen med det frätande BPS 7300

Marmoflogolv original med flagor i (Polyuretanplast) . Allt skall bort, golvet skall vara enbart betong.

ES var bäst

ES1 därefter

ES+ var sämst

2004-06-29

På min fråga hur fort man kan, naturligtvis med stora marginaler, färgborttagning av Plastisol.

1) spruta ut ES1 = 60 m2 / timme

2) ta bort ES1 = 30 m2 / timme

20140408

På träfasader ca 1 kvm/ timme. En och annan säger 8 kvm/ timme men jag vill inte tro på det.

20040316

Ref: Han skall avfetta sandblästrat stål som har fått sotrök och fett via händer. Återkommande produktion!

SVAR:

Reno 12 är en bra produkt som inte är märkningspliktig. Alternativ är TCS 25. Det finns lite återfettare i den, så den kanske inte blir bra. Prova annars med Reno 108. En mild o bra produkt, pH 8, billig o rengör bra. Inte märkningspliktig.

Hur arbetar ES ?

ES innehåller organiska lösningsmedel som löser organiska färger. Ren kalkfärg är oorganiskt och angrips inte av ES eller andra organiska färgborttagare. Ibland kan vissa färdigblandade kalkfärger innehålla en liten mängd organiska tillsatser och då skulle ES kunna angripa denna färgtyp. Om man råkat få lite ES på en kalkfärgad fasad och man skall avlägsna detta, se till att använda så lågt vattentryck som möjligt....

Slamfärg (Falu rödfärg) angrips inte heller av ES, men högtrycksspolning kan skada slamfärgen.

2003-01-10 - 2003-01-16

Innertak i kyrka400m2. Underupp.

Plastfärg sedan oljefärg inunder.(limfärg?)

ES suveränt bra, verkan efter max 1 tim!!

Ska göra om tre veckor:

ES tog bort båda lagren intill träet, och hängde kvar tillräckligt länge.

2003-01-17

Test med några ES produkter

Temp: 20°C, inomhus.

Avfärgning vit linoljafärg lagd 1990 på träkonsol:

Verkningstid

<i>ES</i>	<i>ganska fuktig träyta</i>	<i>börjar koka efter 10</i>	<i>10 – 20 min</i>
<i>ES+</i>			<i>15 – 40 min</i>
<i>ES1</i>			<i>från 40 min</i>

2003-07-28

Ref: Träfasad med mest mögel och mossa som skall bort och att sedan skydda fasaden.

Förvattning

Rengöring: TCS 25, utspädning 1/10, 0,4 liter/ m2

Skydd : Algtvätt, koncentrerat, 0,15 liter/ m2

Oxiderad, avgasbelagd aluminium, koppar och mässingytor.

Ditt behov: METO

Rostlösning på objektet eller i bad.

Ditt behov: BETO

Ärgad koppar

Ditt behov: METO eller TCS 25

(Vi har en sur och frätande produkt som heter METO, som löser upp oxiderna.

Det alkaliska rengöringsmedlet TCS 25, kan också vara intressant, beroende hur resultatet skall bli. Ibland vill man ju ha kvar ärgningen, t.ex. på kyrkor.)

Angående BPS7111.

Problemet med BPS7111 brukar bara vara att kunden inte kan bli övertygad, när hon/ han inte direkt kan se skillnad.

Objekt: Tegelpannor på tak med beläggning med alger, mossa, mögel och svamp alt.

Träfasad med mögel och mossa som skall bort och att sedan skydda fasaden.

1.) Förvattning

2) BPS 7111 (Algskydd med tvättfunktion), utspädning med vatten 1/5, 0,4 liter/ kvm = SEK xx,xx:-/ liter x 0,2x0,4 OBS! BPS får inte blandas med anjoniska tensider, läs produktbladet noga.

= SEK x,xx / kvm

3) BPS 7111 Skydd : koncentrerat, 0,15 liter/ kvm = SEK xx,xx:-/ liter x 0,15

= SEK xx,xx:-/ kvm

Ett annat tips. Spruta ut BPS 7111 på taket som det är, utan högtryck, och låt verka under lång tid. När algerna dör så blir taket rött, och regnet spolar sedan av dessa, brukar vara klart efter ca en månad. Förutsätter regn.

Tectyl

Våra erfarenheter är att AGS 27 bäst löser upp tectyl.

Avfärgning av allt från akryl till tvåkomponent.

Fasader/ väggar: ES 2 eller ES-metoden (lägg på underifrån och upp) och lång verkningstid.

Vid utvärdering av vilken färgborttagare Du ska använda till fasad eller tak:

Vid test med färgborttagare ES, ES+, ES1 och ES 2, rekommenderar vi att Du använder statistiskt laddad, självhäftande, tunn skyddsplast, ett lager, som plastfolie som är UV säker (tex från 3M). Du självhäftar tätt ovanpå den flödiga, ymniga färgborttagaren. Försök undvika luftbubblor däremellan för bästa resultat.

När Du gör jobbet.

Applicera tidigt på morgonen.

Till utvändigt tak använder du normalt ingen plastinbäddning.

Däremot till invändigt tak och lodräta ytor.

Applicering med högtrycksfärgspruta:

Applicering av färgborttagare är normalt bättre med högtryck än med roller och pensel.

Behovet är flödig, ymnig, jämn beläggning.

Här nedan är exempel på utrustning.

Test med Graco utrustning:

Utsprutning av färgborttagare i ES- serien med samma högtrycksutrustning som du sedan målar med. OBS, går ej spruta ut med mindre tryck än ca 200 bar.

Test med ES1/ES+/ ES1:

Munstycke: 517, 518 eller 521, färgborttagaren måste bli finfördelad, ej droppar.

Spridningsvinkel: 50 - 60 grader.

Dvs, om munstycke 517:

Spridning: 50 grader

Öppning: 17 tusendels tum

30 cm från ytan ger 25 cm bredd

ES löser normalt, men lyfter epoxy polyester och vinylbaserade tjockfilmsfärger.

2005-05-19

Bonnierhuset med massor av fönster och fasad av tegel gjordes lagom rent under 80-talet.

Lagom därför att platinan skall finnas kvar.

BPS 7125 användes. Den motsvaras nu av 7400.

För att göra ännu renare BPS 7102.

Extra stark är BPS 7105 som innehåller lut.

Ärgad koppar

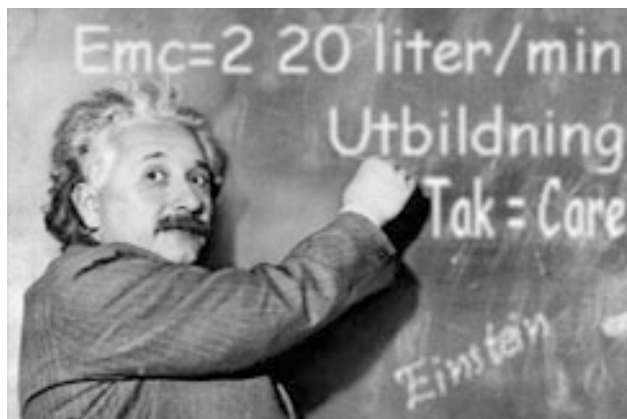
Ditt behov: METO eller TCS 25

(Vi har en sur och frätande produkt som heter METO, som löser upp oxiderna.

Det alkaliska rengöringsmedlet TCS 25, kan också vara intressant, beroende hur resultatet skall bli. Ibland vill man ju ha kvar ärgningen, t.ex. på kyrkor.)

<http://takcare.se/pdf/>

<http://takcare.se/pdf/>

info@takcare.se

0046 70 7880320
Christer Grenbäck